

Carmen-Elena ROȘU
Universitatea de Stat din Moldova

INTERNATIONAL DRUG REGULATIONS

Keywords
Drugs;
International regulations;
Convention;
Drug trafficking

Abstract

The unprecedented proliferation of antisocial phenomena in the sphere of organized crime is a source of insecurity for life social life and, equally, a real aggression against the rule of law. In contemporary society, terrorism, illicit drug trafficking and trafficking of human beings, armament, ammunition and radioactive substances are the main forms of manifestation of organized crime with unprecedented cross-border implications. Aware of the danger these categories represent and given the variety of legal systems, the states of the world have taken measures aimed at adapting a new legal framework in order to prevent some procedural imbalances. New facts regarding organized crime have incriminated in accordance with international, European, regional or bilateral treaties, conventions and agreements.

JEL Classification: K10; K14; K30; K42; K49

REGLEMENTĂRI INTERNAȚIONALE ÎN MATERIE DE DROGURI

În lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri, pe plan internațional au existat numeroase reglementări în domeniu, statele participante concentrându-și eforturile pentru combaterea acestui flagel.

La 23 ianuarie 1912, un număr de 12 state, printre care Germania, Anglia, Olanda, Portugalia, Rusia, Italia s-au reunit la Haga, unde au convenit asupra intrării în vigoare, până la 31 decembrie 1914, a Convenției Internaționale a Opiului.

Convenția în cauză prevedea că producția și desfacerea opiumului brut trebuie supuse unui control național, prin legi adoptate de fiecare stat aparte (Roibu I., Mircea A., 1997). Astfel, fabricarea, vânzarea și consumul substanțelor și produselor cu conținut stupefiant (morfină, alte opiacee, cocaina) trebuiau destinate exclusiv finalităților medicale ori altor scopuri legitime, iar fabricarea și comercializarea lor erau supuse unui sistem de înregistrare și licențiere. Intrarea în vigoare a convenției nu a mai fost posibilă, din cauza primului război mondial. Principalul merit al acestei convenții a fost acela de a fi instituit un control internațional asupra opiumului. Convenția de la Haga din 1912 a creat, sub formă rudimentară, actualul regim internațional al stupefiantelor. Prin Tratatul de la Versailles, adoptat după terminarea primului război mondial este ratificată Convenția de la Haga, ea fiind considerată intrată în vigoare abia în acest moment.

O nouă conferință a opiumului s-a ținut la Geneva în data de 19 februarie 1925, unde a fost semnată Convenția Internațională a Opiului, extinzându-se sfera de aplicabilitate a Convenției de la Haga și asupra cănepei indiene, și a frunzelor de coca, interzicând utilizarea lor în alte scopuri decât cele medicale sau științifice. Totodată, obligă părțile să aplice drastice sancțiuni penale celor care au săvârșit infracțiuni ce aduc atingere reglementărilor sale. La rândul lor, guvernele au fost invitate să supună atenției Comitetului central permanent al opiumului statistici anuale asupra producției interne de opiu, a frunzelor de coca și referitoare la fabricarea, consumul și mărimea stocului de stupefiant, precum și să înainteze rapoarte semestriale cu privire la exportul și importul acestor droguri și, în mod deosebit, al opiumului și al frunzelor de coca (Dima T., Dobrinou V., Fuerea A., Hotca M.A., Neagu N., Mc Cann T.B., 2008). Convenția în discuție reglementează certificatele de import și licențele de export pentru substanțele și produsele având conținut stupefiant, urmărindu-se prin acestea permanenta supraveghere a mișcării drogurilor pe plan internațional.

În anul 1931, un număr de 57 de state s-au întrunit din nou la Geneva la o conferință internațională

consacrată stupefiantelor, adoptând Convenția pentru limitarea fabricării și reglementarea distribuirii stupefiantelor, care a intrat în vigoare în 1933. Prin Convenția de la Geneva, semnată la 13 iulie 1931, se urmărește limitarea fabricării și a importării peste cantitățile maxime a substanțelor și produselor stupefiant fixate după evaluarea necesarului intern de droguri al fiecărui stat. Se rezervă dreptul de a importa și distribui heroina numai guvernelor, în scopuri legitime. Convenția din 1931 a creat o dispoziție legislativă internațională, potrivit căreia stupefiantele nou apărute și aparținând unei anumite grupe chimice să fie puse sub un control internațional, iar toate statele au fost obligate a se conforma în acest sens. Convenția a înăsprit, de asemenea, obligativitatea statelor cu privire la numărul de informații pe care acestea urmau să le furnizeze în rapoartele prezentate asupra comerțului ilicit, precum și punerea, anual, la dispoziție a unor date referitoare la consumul de stupefiant în fiecare țară și teritoriu. Convenția pentru pedepsirea traficului de droguri dăunătoare, adoptată la Geneva pe 26 iunie 1936, instituie comisii rogatorii, ca instrumente de luptă împotriva persoanelor fizice implicate în traficul de droguri. Părțile semnatare se obligă să înființeze fiecare în țara lor un Oficiu central de reprimare împotriva producției și traficului de substanțe stupefiant. Sunt prevăzute, de asemenea, măsuri privind asistența juridică internațională, reglementându-se în acest sens obținerea ori acordarea extrădării în cazuri enumerate în convenție (Boroi A., Norel. N., Sultanescu .V.R., 2001).

La 19 noiembrie 1948, este semnat Protocolul de la Paris, prin care Organizația Mondială a Sănătății este autorizată să propună reglementării internaționale în materie supunerea oricărui drog nou obținut care poate crea dependență fizică sau psihică. Datorită numeroaselor reglementări în domeniu, pe alocuri contradictorii, Consiliul Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite autorizează Comisia de Stupefiant din cadrul aceluiasi organism să elaboreze o convenție care să centralizeze prevederile anterioare, precum și să statueze noi măsuri și instrumente de luptă împotriva traficului de droguri.

Ca urmare a acestei directive, la 25 ianuarie 1961 a fost adoptată Convenția unică asupra stupefiantelor (Convenția ONU asupra stupefiantelor, New York, 1999) și a intrat în vigoare la 13 decembrie 1964. Se prevedea înființarea unei instituții pentru coordonarea pe plan internațional a luptei împotriva traficului de produse și substanțe stupefiant, respectiv: Organul Internațional de Control al Stupefiantelor (OICS). Față de reglementările adoptate anterior, întâlnim în convenție noi dispoziții referitoare la tratamentul medical și readaptarea toxicomanilor, precum și la instituirea unui control privind heroina și cetobemidona. Sunt

reluat dispozițiile vizând la reglementarea importului și exportului de stupefiante, cerându-se ca exporturile acestora din urmă să fie supuse în mod obligatoriu autorizării celor două guverne: al țării exportatoare, și, respectiv, al țării importatoare. Datorită evoluției îngrijorătoare a traficului și consumului ilicit de droguri, se impune o modificare a reglementării internaționale în acest domeniu, fiind adoptat, tot la Geneva, un Protocol privind amendamentele aduse Convenției unice asupra stupefiantelor din 1961. Astfel, se prevede completarea regimului pentru evaluarea suprafețelor cultivate cu mac opiaceu și fabricarea stupefiantelor sintetice, limitarea producției de opiu și distrugerea plantațiilor de mac opiaceu și a celor de cannabis cultivat în mod ilegal, prevenirea abuzului de stupefiante și asigurarea unui tratament complet și corect al toxicomanilor, precum și luarea de măsuri de reinsertie socială a acestora (Convenția unică asupra stupefiantelor, 1961).

Convenția privind substanțele psihotrope din 1971 (Convenția ONU asupra stupefiantelor, 1999) a fost adoptată la Viena, ca urmare a conferinței plenipotențiarilor a 77 de state, cu participarea reprezentanților Organizației Mondiale a Sănătății, Organului Internațional de Control al Stupefiantelor și Organizației Internaționale de Poliție Criminală. Intrată în vigoare la 16 august 1976, această convenție, cuprinde, în principal, măsuri restrictive referitoare la anumite substanțe cu proprietăți halucinogene, depresoare sau stimulente ce afectează sistemul nervos central, substanțe neincluse în lista prevăzută în Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961 (amfetamine, barbiturice, tranchilizante, LSD 25). În noua reglementare este prevăzută o licență specială pentru fabricarea, comercializarea, distribuția și posesiunea substanțelor psihotrope, exportul și importul fiind interzise, afară de cazul când exportatorul și importatorul sunt instituții guvernamentale sau organisme competente să desfășoare activități licite cu ele.

Ca urmare a declarației privind lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri, declarație adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 14 decembrie 1984 în care se statua necesitatea unei noi reglementări în domeniu, s-a desfășurat la Viena în perioada 25 noiembrie – 20 decembrie 1988 o conferință internațională care a adoptat Convenția Națiunilor Unite împotriva traficului de stupefiante și substanțe psihotrope (Convenția ONU contra traficului de stupefiante și substanțe psihotrope, 1999) convenție care a intrat în vigoare pe data de 11 noiembrie 1990. Părțile semnatare se angajează să elimine ori să reducă, în măsura posibilităților, cererea ilicită de stupefiante și substanțe psihotrope, precum și să armonizeze legislațiile naționale cu prevederile convenției. Este stipulată, de asemenea, importanța cooperării internaționale pentru combaterea într-o manieră cât

mai eficace a diferitelor manifestări ale traficului și consumului de droguri.

Convenția împotriva traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din anul 1988 a intrat în vigoare la 11 noiembrie 1990, având drept scop consolidarea puterilor organismelor O.N.U. în vederea reprimării traficului de droguri și precursorilor. Convenția face referire și la substanțele psihotrope raportate în art. 36 din Convenția Unică, prezentând o serie de fapte care pot constitui trafic ilegal. De asemenea, aceasta incriminează și acțiunile de spălare și tănuire de bani care provin din traficul de droguri, fabricarea și tănuirea de substanțe chimice destinate producerii de droguri și în același timp achiziționarea de stupefiante sau substanțe psihotrope pentru consum propriu. Principala și totodată una din cele mai importante prevederi ale acestei dispoziții o constituie definirea unor noi termeni, cum sunt cei de confiscare și livrare supravegheată și modalitatea de aplicare a confiscării și a tehnicilor de livrare supravegheată. De asemenea, Convenția încurajează extrădarea majorității infracțiunilor legate de traficul de droguri, iar în acest mod simplifică considerabil schimbul de documente și informații dintre anchetatori, simplificându-se cooperarea în cadrul anchetelor. Prin adoptarea acestei Convenții, statelor semnatare li s-a oferit un instrument juridic complex în lupta antidrog.

CONCLUZII

Actualitatea temei este determinată de faptul că, în ultimii ani, flagelul drogurilor reprezintă fenomenul cel mai complex, profund și tragic al lumii contemporane, în condițiile în care, anual, miliarde de dolari și sute de mii de oameni sunt angrenați în acest mariaj al morții numit „Traficul și consumul ilicit de droguri”. În perspectiva anilor viitori, amploarea acestui fenomen este deosebit de îngrijorătoare și datorită faptului că nu există o statistică clară și precisă a producției, traficului, consumului și numărului celor decedați din cauza drogurilor. Criminalitatea creată de droguri, prin consecințele sale de ordin social, economic, medical, cultural și politic cauzează prejudicii considerabile nu numai intereselor de stat, dar și celor ale societății, ale multor persoane particulare, atentează la viața și sănătatea cetățenilor, influențează în mod demoralizator asupra conștiinței și comportamentului oamenilor. Îngrijorarea specialiștilor în materie (medici, psihologi, sociologi, profesori, ziaristi, funcționari din diferite organisme statale, specialiști cooptați în organizații neguvernamentale) este alimentată, în primul rând, de mondializarea crescândă a acestei problematice și de ștergerea, tot mai rapidă, a distincției, existente într-o recentă anterioritate, între țările producătoare, consumatoare și de tranzit. Prin urmare,

reglementările internaționale în materie de droguri sunt impetuos necesare, ceea ce presupune, în mod justificat, interesul statelor de a-și orienta, în mod cât mai eficient, propria politică în lupta antidrog, pentru apărarea sănătății propriilor cetățeni și salvarea valorilor sociomorale.

BIBLIOGRAFIE

- [1] Boroï A. (2014). Drept penal: partea generală: conform noului Cod penal, Ed. a 2-a, rev., Ed. C.H. Beck, București.
- [2] Boroï A. (2017). Drept penal: partea generală: conform noului Cod penal”, Ed. a 3-a, rev., Ed. C.H. Beck.
- [3] Boroï A., Norel N. Sultănescu V.R. (2001). Infrațiuni prevăzute de Legea 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri . București: Rosetti.
- [4] Bîrsan C. (2005). Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, Ed. All Beck, București.
- [5] Mitrache C., Mitrache C. (2010). Drept penal român: Partea generală, Ediția a 8-a rev. și adăug., Ed. Universul Juridic, București.
- [6] Mitrache C., Mitrache C. (2014). Drept penal român. Partea general. Conform noului Cod penal: curs universitar ”, Ed. Universul Juridic, București.
- [7] Mitrache C., Mitrache C. (2016). Drept penal român. Partea general. Conform noului Cod penal: curs universitar, Ed. a 2-a, rev. și adăug., Ed. Universul Juridic, București.
- [8] Roibu, Ioan și Mircea, Alexandru (1997). Flagelul drogurilor la nivel mondial și național. Timișoara.
- [9] Boroï, A., Norel, N., Sultănescu, V. R. (2001). Infrațiuni prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri. București.
- [10] Convenția ONU asupra stupefiantelor, adoptată la NewYork la 30 martie 1961 și protocolul de modificare a acestei convenții, aprobat la Geneva la 25 martie 1972 M/O Volumul 8. 1999. Chișinău.
- [11] Convenția ONU asupra stupefiantelor, adoptată la Geneva la 21 februarie 1971, M/O, Volumul 8. 1999. Chișinău.
- [12] Convenția ONU contra traficului de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Geneva la 8 decembrie 1988, M/O, Volumul 8, Chișinău, 1999, p. 215-247.